

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 11.07.2024

Vår ref.: 202412309-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglement for Driva kraftverk i Sunndal og Oppdal kommuner, Møre og Romsdal og Trøndelag fylker

Vi viser til søknad av 03.07.2024 fra TrønderEnergi Kraft AS (TEK) på vegne av Driva Kraftverk DA om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for reguleringen Festa – Vindøla m.v.

Om søknaden

Drivavassdraget har vært rammet av Gyrodactylus salaris i lang tid. Det pågår nå et prosjekt i regi av Miljødirektoratet og Veterinærinstituttet for å sanere vassdraget ved hjelp av klor. Formålet er å kunne reetablere laksestammen i Driva. Norsk institutt for vannforskning (NIVA) skal gjennomføre kloringen. NIVA og TEK har kommet fram til at driftsvannføringen fra Driva kraftverk må holdes jevn på 50 m³/s gjennom hele kloringsperioden for å sikre riktig dosering, og dermed ha best mulig forutsetninger for at kloringen skal ha ønsket effekt.

NIVA har gjennomført tilsvarende kloringskampanje i vassdraget før, og da erfarte TEK at det ikke var mulig å holde tilstrekkelig stabil drift i kraftverket samtidig som vannstandskravene i Gjevilvatnet og minstevannføringskravet i Driva ble overholdt.

Ifølge gjeldende manøvreringsreglement for Festa – Vindøla m.v. (endret ved kgr.res. av 23.04.2004) skal Gjevilvatnet holdes over kote 659,80 fra 15. juli. Dersom vannstanden er lavere, skal det ikke tappes gjennom Driva kraftverk i perioder der vannføringen ved Elverhøy bru overstiger 100 m³/s i perioden 15. juni – 14. august, og 75 m³/s i perioden 15. august – 14. september. Dersom vannstanden overstiger kote 660,55 (naturlig vannstand) skal det tappes så mye gjennom kraftverket at vannstanden ikke blir forhøyet sammenlignet med naturlige forhold. Dersom vannstanden er lavere enn 659,80 og vannføringen er lavere enn 100 eller 75 m³/s i periodene angitt over, må Driva kraftverk kjøres med en vannføring på 10 m³/s.



NIVA har planlagt to uker med arbeid oppstrøms fiskesperra, en uke med opprigg nedstrøms fiskesperra (inkludert Driva kraftverk) og påfølgende to uker med dosering nedstrøms fiskesperra, før de vil bruke noen dager på nedrigg. Fraviket fra manøvreringsreglementet vil foregå i de to ukene med dosering nedstrøms fiskesperra (06.08-18.08). TEK søker om en lengre fraviksperiode, for å sikre mulighet til forlengelse av dosering dersom det blir tekniske problemer eller for stor vannføring. Dette er i tråd med NIVAs anbefaling for fraviksperiode.

TEK søker dermed om å fravike manøvreringsreglementet i perioden 15.07.2024 til 05.09.2024 for å holde driftsvannføringen i Driva kraftverk på 50 m³/s.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken. Det ble satt en kort høringsfrist ettersom NVE fikk inn søknaden kort tid før det omsøkte fraviket eventuelt skal gjennomføres. Vi har fått høringsinnspill fra Oppland kommune og Statsforvalteren i Møre og Romsdal, og mener at saken er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Oppdal kommune uttaler i brev av 10.07.2024:

«Oppdal kommune har vært i muntlig dialog med leder i Gjevillvassdalen beitelag. Det er viktig for beitelaget der to av medlemmene bruker båt i sankinga, at vannstanden er høy nok til dette arbeidet starter helt i begynnelsen av september. Ellers har de ingen merknader.

Oppdal kommune bemerker at det er viktig at informeres godt om endringen til befolkning/friluftslivsinteresser, gjerne gjennom avisa Opp, og til rettighetshavere.»

Statsforvalteren i Møre og Romsdal har følgende merknader til søknaden i brev av 08.07.2024:

«Etter bekjempinga av Gyrodactylus salaris i Driva i 2023, er ikkje parasitten påvist. Likevel vil det i 2024 bli gjennomført supplerande behandling med klor for å sikre at parasitten er utrydda, spesielt i områda ovanfor fiskesperra. Dette skuldast usikkerheit om parasitten framleis er til stades der. Planen for 2024 inneber behandling av dei fleste lakseførande strekningane både ovanfor og nedanfor sperra. Nytt i år er inkludering av strekninga frå Lønset til sperra, inkludert Grøvu. Samfunnet har brukt store midlar i arbeidet med å utrydde lakseparasitten. Det er derfor avgjerande at den siste behandlinga blir vellykka.

Ei stabil vassføring frå kraftverket i den omsøkte perioden vil etter vår vurdering ikkje få negative konsekvensar for tilhøva i Driva.

Tiltaket vil kunne få konsekvensar på vasstanden i Gjevilvatnet. Konsekvensane er noko usikre og vil vere avhengig av nedbørsituasjonen. Eventuell senking av vasstanden i Gjevilvatnet vil kunne bli negativt for m.a. friluftsliv og redusert landskapsoppleving. Dersom det blir ein tørr haust kan også lågare vasstand i vatnet føre til utfordring for oppgang i gytebekkane for innlandsauren. Etter det vi forstår er det tatt høgde for dette ved dagens utsettingspålegg. Skulle det bli ein svært våt



sommar/haust kan dette føre til problem med erosjon i strandsona og utfordringar med naust og liknande. Vi kjenner til at det har vore fråvik i manøvreringsreglementet også tidlegare år ved vedlikehaldsarbeid. Vi reknar med at det er gjort erfaringar frå dette som kan leggst til grunn i NVEs behandling av søknaden.

Det er viktig at tiltaket blir kunngjort lokalt og at TEK informerer dei rørte interessene på ein god måte. Vi går også ut frå at TEK følgjer nøye med på endringane i vasstanden og tar naudsynte grep dersom det skulle utvikle seg ein flaumsituasjon.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er å utføre naturfaglige undersøkelser. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

TEK har i søknaden beskrevet at vannstanden i Gjevilvatnet kan både gå under og over kravene i manøvreringsreglementet i fraviksperioden, avhengig av tilsigsforholdene. De viser til at en lavere vannstand enn gjeldende krav kan føre til negative landskapsvirkninger, utfordringer for båttrafikken inkludert vanskeligere utsetting, redusert areal for bunndyr i strandsonen, og vanskeligere oppvandring for ørret som skal gyte i elver og bekker. En for høy vannføring kan føre til utfordringer med naust og båtusett, og økt erosjon. De skriver videre at fare for skadeflom vil måtte håndteres uavhengig av hensynet til kloringskampanjen. NVE er enig i at hensynet til kloringskampanjen må vike dersom det er fare for skadeflom.

Slik forholdene er nå, mener TEK det er størst sannsynlighet for at vannstanden i Gjevilvatnet vil være lavere enn gjeldende krav framfor at det blir for høy vannstand og dermed fare for flom. Oppdal kommune har informert NVE at medlemmer i Gjevillvassdalen beitelag benytter båt til sinking i begynnelsen av september, og vannstanden må derfor være høy nok i denne perioden. Basert på NIVAs oppsatte plan, vil fraviket foregå mellom 06.08-18.08, med mindre det blir behov for å forskyve perioden. Dersom fraviket vanskeliggjør sinkingen, forutsetter NVE at TEK/Driva Kraftverk DA ordner de privatrettslige forholdene. NVE mener konsekvensene av fraviket er akseptable, og legger vekt på at fraviket er midlertidig og av kort varighet.

TEK kan ikke se at en jevn vannføring på 50 m³/s vil føre til nevneverdige negative konsekvenser. NVE er enige i dette. Vi mener det er viktig å nedjustere vannføringen gradvis dersom vannføringen er høyere før fraviksperioden eller skal senkes etter perioden, for å unngå eventuell stranding av fisk.

TEK har søkt om fravik for en periode på nesten åtte uker, men det vil kun være behov for fravik i de to ukene NIVA skal dosere nedstrøms fiskesperra. Ettersom tidsplanen for kloringskampanjen kan forskyves i både fram og tilbake avhengig av for eksempel tekniske problemer eller vannføring, ønsker NIVA å ha mulighet til å tilpasse perioden med dosering og dermed perioden der kraftverket må kjøre jevnt. NVE mener det er hensiktsmessig å gi en tillatelse som gir noe fleksibilitet slik at kampanjen kan fullføres, innenfor en fortsatt begrenset tidsperiode.



NVE vurderer at tiltaket ikke vil føre til varige skader eller ulemper for allmenne eller private interesser. I likhet med høringspartene, mener vi det er viktig at TEK/Driva Kraftverk DA informerer rettighetshavere, og andre berørte gjennom kunngjøring i avisa Opp og publisering på nettsider, da området ved Gjevilvatnet er mye brukt til friluftsliv.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og nødvendig for å kunne reetablere laksestammen i framtiden. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Driva Kraftverk DA kan fravike kravet om øvre og nedre vannstandsgrense for Gjevilvatnet, og krav til kjøring og stopping av Driva kraftverk i inntil tre uker i perioden 15.07.2024-05.09.2024.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannstands- og vannføringsendringer skal skje gradvis slik at stranding av fisk minimeres eller unngås så langt det er mulig.
- Dere må følge med på flomforholdene i vassdraget. Dersom det er meldt store nedbørsmengder, må dere tilpasse manøvreringen til tilsigssituasjonen slik at dere unngår økt flomfare, jf. post 2 i kgl.res. av 23.04.2004.
- Det skal føres protokoll over vannstanden og vannføring i det tidsrommet dere fraviker kravene. Protokollen skal sendes til NVE etter fraviksperioden.
- Dere skal varsle NVE rett i forkant av at dere går inn perioden med fravik fra manøvreringsreglementet, og igjen når manøvreringen er tilbake til ordinært reglement.
- Perioden med fravik må gjøres så kort som mulig. Vannstanden skal være innenfor intervallet definert i manøvreringsreglementet så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Berørte parter, inkludert organisasjoner som representerer viktige brukerinteresser, skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Tiltaket skal kunngjøres i lokal avis. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets hjemmeside og sosiale medier. Det bes videre om at kommunene kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.
- NVE forutsetter at Driva Kraftverk DA har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.



Med hilsen

Tor Carlsen
fungerende direktør

Oda Bjærke
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

DRIVA KRAFTVERK DA
TRØNDERENERGI KRAFT AS

Kopimottakerliste:

Sunnfjord kommune
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Møre og Romsdal fylkeskommune
Oppdal kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune
Driva Kraftverk DA - Anders Bråten



Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.